

QORTI ĆIVILI – PRIM'AWLA

Onor. Imħallef Dr. Giovanni M Grixti LL.M., LL.D.

Rikors Nru: 886/21GG

Gaetano u Mary Rose konjugi Sciberras

vs.

Carmen German

Illum 4 ta' Lulju 2023.

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors ta' Gaetano u Mary Rose konjugi Sciberras,
ippreżzentat quddiem din il-Qorti fis-6 ta' Settembru 2021, li bih
resqu s-segwenti premessi u talbiet:

Illi in forza ta' kuntratt ta' kostituzzjoni ta' debitu in atti tan-Nutar Tonio Spiteri datat 17 ta' Ottubru 2000 [hawn anness u mmarkat bhala **Dokument A**] Carmen German f'isimha propju kif ukoll ghan-nom u in rappresentanza ta' zewgha Ronald German ddikjarat ruhha bhala vera, certa u likwida debitrici tal-esponenti rikorrenti fis-somma ta' tmintax-il elf Liri Maltin (Lm 18,000) ekwivalenti ghal wiehed u erbgħin elf, disgha mijja u tmienja u ghoxrin euro u tnejn u sebghin centezmu (€41,928.72) b'titolu ta' self;

Illi permezz ta' ittra ufficjali ta' nhar is-6 ta' Gunju 2002 [kopja ta' liema qed tigi hawn annessa u mmarkata bhala **Dokument B**] l-esponenti interpellaw lil Carmen u Ronald German sabiex tigi reza ezekuttiva l-kostituzzjoni ta' debitu u dan oltre numru ta' interpellanzi mibghutha lill-istess matul iz-zmien;

Illi l-esponenti intavolaw wkoll mandat ta' sewkestru ezekuttiv lura fil-11 ta' Dicembru 2006 bin-numru 1811/2006 [kopja ta' liema qed tigi hawn annessa u mmarkata bhala **Dokument C**] liema sekwestru ma ta' l-ebda ezitu favorevoli fil-konfront tal-esponenti;

Illi mir-reza ezekuttiva tal-kostituzzjoni ta' debitu u cioe fl-2002, kif ukoll l-intavolar ta' mandat ta' sekwestru fl-2006, l-esponenti baqghu qatt ma thallsu l-ammont hekk kostititwitt permezz tal-att pubbliku surriferit kif ukoll kwalunkwe interessi dovuti lilhom ai termini tal-ligi;

Illi mhux talli hekk talli l-istess Carmen German lura f'Dicembru tal-2020 intavolat kontro-mandat sabiex l-istess mandat ta'

sekwestru ezekuttiv jigi rimoss u billi allegat li sar hlas ghas-saldu, liema kontro-mandat gie michud [kopja ta' liema qed tigi hawn annessa u mmarkata bhala **Dokument D**] u dan billi tali allegazzjoni ma kinitx minnha.

Illi d-debitu dovut mill-intimata lill-esponenti huwa ta' wiehed u erbghin elf, disgha mijà u tnejn u tmenin euro u tnejn u sebghin centezmu (€41,928.72) u dan oltre l-imghaxijiet dovuti sal-pagament effettiv;

Illi l-esponenti għandhom interess illi johrogu mandati ezekuttivi ulterjuri u dan sabiex il-kreditu dovut lilhom jigi sodisfatt fis-shih.

Għaldaqstant in vista tas-suespost ir-rikorrenti jitkolbu bir-rispett lil dina l-Onorabbi Qorti joghgħobha, salv dawk il-provvedimenti li jidhrilha xierqa u opportuni, tawtorizzahom jezegwixxu l-kuntratt ta' kostituzzjoni ta' debitu datat 17 ta' Ottubru 2000, in atti tan-Nutar Tonio Spiteri (Dokument A) kif premess.

Għaldaqstant, ir-rikorrenti jitkolbu li dina l-Qorti joghgħobha, salv dawk il-provvedimenti li jidhrilha xierqa u opportuni, tawtorizzahom jezegwixxu l-kuntratt ta' kostituzzjoni ta' debitu datat 17 ta' Ottubru 2000, in atti tan-Nutar Tonio Spiteri kif premess.

Rat ir-**Risposta tal-intimata Carmen German** ipprezentata quddiem din il-Qorti fl-20 ta' Ottubru 2021, li permezz tagħha wiegħet hekk:

1. Illi preliminarjament l-ammont pretiż mhux dovut stante il-hlas tal-istess u dan kif se jirrizulta mit-trattazzjoni tal-kawza odjerna.
2. Illi għalhekk ir-rekwiziti li tiprovvdi l-ligi fl-Artikolu 258 (C) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta sabiex tingieb din l-azzjoni ma jissutux, dana illi fis-sens li d-dejn jrid jkun dovut, li f'dan il-kaz digħi thallas u għaldaqstant mhux dovut.
3. Salv eċċeżżjonijiet ohra.

Rat id-dokumenti pprezentati mill-partijiet.

Semghet ix-xieħda;

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet finali mressqa mill-partijiet;

Ikkunsidrat :

1. Illi f'din il-kawza r-rikorrenti qed jipprocedu kontra l-intimata debitri tagħhom fit-termini tal-**art. 258(c)** tal-Kap. 12 tal-ligijiet ta' Malta. L-istess rikorrenti jallegaw li t-titolu ezekuttiv tagħhom baqa' mhux ezegwit. Dan it-titolu hu provenjenti minn kuntratt notarili

ta' kostituzzjoni ta' debitu pubblikat min-Nutar Dottor Tonio Spiteri tas-17 ta' Ottubru 2000¹ rez ezekuttiv in segwitu ta' ittra ufficjali tas-6 ta' Gunju 2002² mir-rikorrenti kontra l-intimata fit-termini tal-**art. 253(b) u 256(2)** tal-Kapitolu. 12. Ghalkemm dak iz-zmien ir-rikorrenti kienu ottjenew it-titolu ezekuttiv tagħhom kontra l-intimata Carmen German u zewgha Ronald German, f'din l-istanza qed jitkolbu l-awtorizazzjoni ta' din il-Qorti biex jiprocedu ghall-ezekuzzjoni tiegħu kontra l-intimata Carmen German wahidha.

2. Illi, skond l-att notarili pubblikat min-Nutar Dottor Tonio Spiteri fis-17 ta' Ottubu 2000, ir-rikorrenti kienu silfu lill-intimata, f'isimha u f'isem zewgha Ronald German, is-somma ta' tmintax-il elf lira Maltin (LM18,000), illum ekwivalenti għal €41,928.72 (wieħed u erbghin elf disa' mijja u tmienja u għoxrin Ewro u tnejn u sebghin centezmu), li l-intimata intrabtet li tirrifondilhom sa zmien sena minn dakinhar tal-att, bl-imghax ta' tmienja fil-mija (8%) fis-sena. Bhala garanzija ta' dan il-hlas, l-intimata *proprio et nomine* kienet ikkostitwiet favur ir-rikorrenti ipoteka generali fuq gidha u gid zewgha kollu, u ipoteka specjali fuq dar b'garaxx fl-Iklin, u appartament fix-Xaghra, Ghawdex. Bl-ittra ufficjali pprezentata fir-Registru ta' din il-Qorti fis-6 ta' Gunju 2002, ir-rikorrenti kienu interpellaw lill-intimata u lil zewgha biex ihallsuhom is-somma shiha hekk mislufa, u li kienet għadha dovuta, bl-imghaxijiet, u avzawhom b'mod car li dik l-interpellanza kienet qed issir sabiex ikun rez ezekuttiv l-att notarili ta' kostituzzjoni ta' debitu msemmi.

¹ Fol. 3 sa 6

² Fol. 7

3. Ezaminati l-provi mressqa mir-rikorrenti, jirrizulta li qabel din l-istanza, huma kienu ttentaw jezegwixxu dan it-titolu taghhom b'diversi modi, fosthom b'mandat ta' sekwestru pprezentat fil-11 ta' Dicembru 2006 u dan ghas-somma shiha dovuta, liema sekwestru hareg f'idejn il-banek principali.³ L-intimata kienet ittentat thassar dak il-mandat b'talba ghal-hrug ta' kontromandat fl--10 ta' Dicembru 2020⁴, bir-raguni moghtija '*stante pagament ghas-saldu*';
4. Fix-xiehda⁵ tieghu, ir-rikorrent Gaetano Sciberras⁶ spjega li hu u martu kienu ssomministraw dan is-self lill-intimata, li ma kinux jafuha, ghaliex din kienet tigi oht Monsinjur Joseph Dalmas, li kien il-kappillan ta' H'Attard fejn kienu jghixu r-rikorrenti fis-sena 2000, u dan kien midhla sew ta' negozju tal-pastizzi li r-rikorrenti dak iz-zmien kienu jigghestixxu f'Birkirkara. B'hekk giet li saru jafu li l-intimata kellha bzonn is-somma ta' LM18,000 biex thallas ghall-kura ta' huha, ghaliex kelliu bzonn ikun kkurat barra minn Malta, u flusha kienu marbutin. L-intimata kienet weghdithom li thallashom fi zmien qasir, u huma fdawha minhabba fil-fiducja li kellhom f'huha. Gara pero' li z-zmien ghadda, u l-hlas baqa' ma wasalx għand ir-rikorrenti. Ir-rikorrenti ingħataw diversi ragunijiet, jew skuzi, għad-dewmien. Inghataw ukoll cekkijiet li ma ssarfux, u mbagħad skoprew li kien hemm haddiehor li kelli jiehu flus mingħand l-intimata, u li l-garanzija li kienet ingħatat lill-atturi bil-proprijetar' spiccat fix-xejn ghaliex il-proprietajiet inbiegu b'irkant gudizzjarju, u ma kienx fadal fondi bizzejjed biex jithallas il-kreditu tar-rikorrenti. Jissokta jispjega ir-rikorrent li huma ma rcevew ebda hlas

³ Fol. 8 sa 9

⁴ Fol. 10, Kontromandat numru 1743/2020

⁵ Ara xieħda, 9.3.2022, fol. 45 sa 46

⁶ Fol. 27

lura minghand l-intimata. Minkejja dan, f'Dicembru 2020, hija ppruvat thassar il-mandat ta' sekwestru ezekuttiv li r-rikorrenti kienu ottjenew kontra tagħha fis-sena 2006 fuq il-pretensjoni skorretta li d-dejn li kellha mar-rikorrenti kienet hallsitu kollhu. Din il-verzjoni tal-fatti hija konfermata mir-rikorrenti Mary Rose Sciberras⁷.

5. Ir-rikorrenti pprezentaw kopja ta' atti mis-subbasta 56/2001 li fiha nbieghu l-proprietajiet immobigli appartenenti lill-intimata u zewgha, li permezz tagħhom l-istess rikorrenti kienu ppartecipaw fl-istess bejgh⁸. Ir-rikorrenti kienu pprezentaw interpellanzi ohra ghall-hlas kontra l-intimata u zewgha tul is-snin, fosthom b'ittra ufficjali tal-5 ta' Ottubru 2006⁹, ohra tas-27 ta' Ottubru 2011¹⁰ u ohra tad-9 ta' Ottubru 2017¹¹ u jirrizulta li l-intimata kienet notifikata b'dawn l-interpellanzi.

6. Ipprezentaw ukoll ir-rikorrenti kopja ta' tlett cekkijiet mahruga minn hu l-intimata Joseph Dalmas, favur l-intimata, wiehed datat 4 ta' Awissu 2000 fis-somma ta' LM17,000 u ggirat¹², u tnejn ohra datati 6 ta' Ottubru 2000 fis-somma komplexiva ta' LM18,000¹³, li pero' r-rikorrenti jghidu li nghataw lilhom u li qatt ma setghu jiissarrfu fi flus.

⁷ Fol. 28, ara wkoll xieħda, 9.3.2022, fol. 47

⁸ Fol. 29 sa 30

⁹ Fol. 37

¹⁰ Fol. 40

¹¹ Fol. 41

¹² Fol. 42

¹³ Fol. 43

7. Ir-rikorrent Gaetano Sciberras cahad, kif suggerit lilu, li l-intimata kienet raddet lura s-somma mislufa, jew li kienet marret tgharrfu fin-neozju tieghu li hallset il-bilanc tad-dejn lil martu tant li kienu marru jiehdu kafe' flimkien. Qal li meta kien ghamel rapport mal-Pulizija, dawn kien dderigewh biex ifittex lill-intimata civilment ghall-hlas billi kien ghadda z-zmien. Huwa cahad li l-pulizija ma mexxewx bi proceduri kriminali kontra l-intimata dwar dan il-kaz ghaliex dehrilhom li ma kienx hemm provi bizzejed li din wettqet reat.

8. Mill-banda 'l ohra, fix-xhieda¹⁴ tagħha, l-intimata kkonfermat li kienet taf lir-rikorrenti meta kienet toqghod hija wkoll f'H'Attard. Skond hi, kienet talbet lir-rikorrent self ta' LM5,000 biex thallas għal spejjez ta' saħħa ta' zewgħa, u skond hi, dawn il-flus kien nħaddew lilha b'zewg cekkijiet, wieħed ta' LM2000 u iehor ta' LM3000. L-intimata tghid li r-rikorrent gieghelha tiffirma kuntratt ta' self għall-ammont ta' LM18,000 sabiex id-differenza tkun tagħmel tajjeb għat-taqqa fil-valur tal-isterlina li kien qed ikun hemm dak iz-zmien, u ghaliex zewgħa kien jimporta mill-Ingilterra. Skond hi wkoll, irrifondiet dan is-self mogħti lilha billi hallset b'kollo LM700 biex jinqatgħu mill-imghaxijiet, u LM3000 biex jitnaqqas mill-kapital. Skond hi, il-hlasijiet għamlithom f'kontanti fil-hanut tar-rikorrent f'Birkirkara. Skond l-intimata wkoll, il-bilanc ta' LM2000 tathom kontanti lir-rikorrenti Mary Rose Sciberras meta marret tiehu kafe' magħha f'hanut f'H'Attard. Ukoll skond l-intimata, meta marret biex tikkonferma li d-dejn kien imħallas kollhu, ir-rikorrent laqaghha b'allegazzjoni li kien fadlilha xi thallas,

¹⁴ Fol. 50 sa 51

u hi xxukkjav ruhha. Qalet ukoll li kien mar xi hadd ihabbtihha d-dar ghall-hlas tal-bilanc, li wasslilha r-risposta li r-rikorrenti kienu joqogħdu bi hlas ta' LM8000, u li mbagħad kellmuha anke l-pulizija fuq rapport li għamlu r-rikorrenti kontra tagħha in konnessjoni ma' dan is-self. Ir-rapport relattiv lill-ufficjali tal-pulizija, li kien sar mir-rikorrenti fis-sena 2012, jinsab ezibit fl-atti¹⁵, u r-rikorrent Gaetano Sciberras ikkonferma li kien hu li kien mar jagħmel dan ir-rapport.¹⁶

9. In kontroeżami¹⁷, l-intimata ddikjarat mill-ewwel li dan id-dejn hallsitu, pero' kkonfermat li qatt ma għamlet proceduri gudizzjarji civili biex tikkontesta l-att notarili ta' kostituzzjoni ta' debitu pubblikat min-Nutar Dottor Tonio Spiteri fis-17 ta' Ottubru 2000. L-intimata kkonfermat li din ma kienitx l-ewwel darba li sslefet flus mingħand nies privati. Skond hi, pero', id-dejn li għamlet dejjem hallsitu. Rinfaccjata b'decizjonijiet mogħtija minn qrati ta' gurisdizzjoni kriminali li sabuha hatja ta' reati ta' frodi u truffa b'konnessjoni ma' self li hadet f'zewg okkazjonijiet differenti, l-intimata wiegħbet li dawn il-kundanni kienu dovuti għal mankanzi fid-difizi legali li kellha, u li d-djun hallsithom kollha. F'dan ir-rigward, ir-rikorrenti pprezentaw sentenzi mogħtija f'zewg procedimenti kriminali kontra l-intimata, wahda tal-Qorti tal-Appell Kriminali mogħtija fit-30 ta' Dicembru 2004¹⁸ li permezz tagħha l-intimata nstabet hatja ta' frodi, u kienet liberata bil-kundizzjoni li ma tagħmilx reat iehor fi zmien tlett xhur; u ohra mogħtija mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali fit-28 ta'

¹⁵ Fol. 58 sa 59

¹⁶ Ara xieħda, 5.7.2022, fol. 60 sa 61

¹⁷ Ara xieħda, 3.11.2022, fol. 6 sa 70

¹⁸ Fol. 71 sa 76

Settembru 2016¹⁹ li permezz tagħha nstabet hatja ta' reati simili u kienet kundannata sentejn prigunerija sospizi għal erba' snin.

Ikkunsidrat:

10. Illi ezaminat l-assjem tal-provi mill-ottika tal-ligi applikabbi għall-kaz odjern, il-Qorti ma taqbilx mal-argumentat mressaq mill-intimata fis-sottomissionijiet finali tagħha, jigifieri li l-prova li r-rikorrenti kienu mistennija jressqu fi procediment bhal dan mhix fin-negattiv, ossia li l-intimata ma hallsitx id-debitu li dwaru jezisti titolu ezekuttiv favur tagħhom. Dan ghaliex il-prova li r-rikorrenti huma mistennija iressqu hi li *'jikkonferma bil-gurament ix-xorta tad-dejn jew tat-talba li jkun qed ifittex l-esekuzzjoni tagħha, u li d-dejn jew parti minnu jkun għadu dovut'* (**art. 258**, Kap. 12). Huwa mbagħad kompitu tal-intimata, bhala konvenuta għat-talba tal-ezekuzzjoni tar-rikorrenti, li għandha l-oneru li tressaq l-ahjar prova ta' dak allegat minnha, cioe li l-obbligu tal-hlas dovut minnha skond l-att notarili tas-17 ta' Ottubru 2000 kien estint bil-pagament għas-saldu.

11. Issa, filwaqt li r-rikorrenti ressqu prova shiha u konvincenti, sal-grad li trid il-ligi fil-procedura civili, kemm dwar in-natura tad-debitu u anke dwar l-ezistenza tat-titolu ezekuttiv li jgawdu dwaru kontra l-intimata, min-naħha tagħha l-intimata ma ressqet ebda prova tal-hlas ghajr għad-dikjarazzjonijiet tagħha mhux sostanzjati b'xieħda jew dokumenti. Fic-cirkostanzi fattwali kollha li rrizultaw, inkluz in-nuqqas tal-prova tal-pagament, u d-

¹⁹ Fol. 82 sa 112

dikjarazzjoni tal-intimata li qatt ma ghamlet ebda procediment biex tikkontesta l-att notarili msemmi, jew it-titolu ezekuttiv li r-rikorrenti jgawdu kontra tagħha, lanqas wara li din il-Qorti (diversament presjeduta) cahdet it-talba tagħha għat-thassir tal-mandat ta' sekwestru ezekuttiv, din il-Qorti hija moralment konvinta, fuq bilanc ta' probabilitajiet, li l-jedd ta' kreditu tar-rikorrenti kontra l-intimata, li dwaru r-rikorrenti jgawdu t-titolu li qed jitkolli li jezegwixxu, għadu jezisti fl-intier tieghu, u li dan ma kien bl-ebda mod estint, la għal kollox u lanqas in parti.

Għaldaqstant, għar-ragunijiet kollha fuq mogħtija, din il-Qorti qieghda tichad l-eccezzjonijiet sollevati fir-Risposta tal-intimata, u tilqa' t-talba tar-rikorrenti.

Onor. Dr. Giovanni M Grixti

Imħallef

Nicole Cini

Għad -Deputat Registratur